

Metan paliwem perspektywnym

O wykorzystaniu metanu do produkcji energii dyskutowano podczas wyjazdowego posiedzenia prezydium Parlamentarnego Zespołu ds. Energetyki oraz Transformacji Energetycznej i Górniczej w Polsce, jakie odbyło się w PGNiG TERMIKA Energetyka Przemysłowa z udziałem m.in. przedstawicieli sejmu i senatu, środowisk naukowych i praktyków.

17 października 2022 roku w siedzibie PGNiG TERMIKA Energetyka Przemysłowa miała miejsce konferencja pod nazwą „*Perspektywiczne wykorzystanie metanu w kontekście rozporządzenia metanowego Unii Europejskiej*”. Wzięło w niej udział prezydium Parlamentarnego Zespołu ds. Energetyki oraz Transformacji Energetycznej i Górniczej w Polsce: przewodniczący Grzegorz Matusiak, posłowie Krzysztof Kozik i Robert Warwas oraz senator Wojciech Piecha. Celem wyjazdowego posiedzenia parlamentarzystów była debata i konsultacje w sprawie projektu *Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie redukcji emisji metanu w sektorze energetycznym oraz zmieniające rozporządzenie (UE) 2019/942*.

Wśród zaproszonych gości byli również: Jakub Kowaleczko – Członek Rady Nadzorczej EuRoPol GAZ, Członek Zarządu – Wiceprezes PGNiG TERMIKA, Witold Sugalski – Dyrektor Departamentu Badań i Innowacji PGNiG, prof. dr hab. inż. Stanisław Nawrat, prof. dr hab. inż. Jerzy Stopa z AGH, Maciej Uznański – Dyrektor Biura Obsługi Władz Spółki PGNiG TERMIKA, Kamil Szafrąński – Dyrektor Biura Komunikacji PGNiG TERMIKA, Paweł Jamrozik – Dyrektor Departamentu Strategii PGNiG TERMIKA, dr hab. Iwona Jelonek, dr hab. inż. Zbigniew Plutecki.

Gości przywitał Marcin Gawroński, Prezes Zarządu PGNiG TERMIKA Energetyka Przemysłowa.

- Nasza spółka to dobre miejsce do rozmów o przyszłości polskiej i europejskiej energetyki oraz gospodarczego wykorzystania metanu – z pożytkiem dla górnictwa, nas – wytwórców energii, mieszkańców i oczywiście środowiska naturalnego. Wytwarzanie energii elektrycznej i ciepłej z ujętego m.in. z kopalń metanu i jego spalanie może i powinno stanowić ważne uzupełnienie krajowego miks energetycznego – powiedział Prezes M. Gawroński. - Jest to istotne zwłaszcza w okresie transformacji polskiego sektora górniczo-energetycznego. Metan może stać drugim, po gazie ziemnym, paliwem w okresie przejściowym. My ten ogromny potencjał dostrzegamy nie od dziś – dodał.

PGNiG TERMIKA Energetyka Przemysłowa gospodarczym wykorzystaniem metanu do produkcji energii zajmuje się od ćwierć wieku, dzieląc się z innymi doświadczeniem z eksploatacji. Paweł Stec, Członek Zarządu PGNiG TERMIKA Energetyka Przemysłowa, w imieniu całego Zarządu spółki przedstawił prezentację pod nazwą „*PGNiG TERMIKA Energetyka Przemysłowa lokalny lider wykorzystania metanu*”. Wskazał, że w spółce

działają obiekty spalające gaz z odmetanowania kopalń JSW i SRK, w tym m.in. kocioł fluidalny CFB i kotły wodne. Jednak zdecydowana większość metanu wykorzystywana jest przez 11 kogeneracyjnych agregatów prądotwórczych o łącznej mocy 35,8 MWe, wykorzystujących ok. 63 797 tys. m³ metanu rocznie. Silniki te produkują zarówno prąd elektryczny, jak i ciepło. Spółka, widząc potencjał i potrzebę, inwestuje w nowe agregaty w celu zagospodarowania większych ilości gazu z odmetanowania i wzrostu produkcji w kogeneracji.

- Nie tylko aspekty techniczne są dla naszej spółki ważne. Od samego początku staramy się być czuli na potrzeby społeczne – powiedział Paweł Stec. - Wiedząc, że dzisiaj ceny energii elektrycznej i ciepła są bardzo istotnym elementem dla każdej polskiej rodziny, stawiamy na takie rozwiązania, których celem będzie finalnie nie tylko zapewnienie bezpieczeństwa dostaw energii, ale także obniżenie ceny ciepła dla odbiorcy końcowego. Może w tym pomóc rozwój technologii z wykorzystaniem metanu, nowe inwestycje w tej dziedzinie, a także dobre prawo krajowe i unijne – dodał.

O korzyściach mówili także prof. dr hab. inż. Stanisław Nawrat i prof. dr hab. Jerzy Stopa z Akademii Górniczo-Hutniczej im. Stanisława Staszica w Krakowie, przedstawiając prezentację pod nazwą *„Pozyskanie i wykorzystanie energetyczne metanu z kopalń węgla kamiennego szansą ekonomiczną i ekologiczną dla Śląska i Polski”*. Wskazali w niej, że działania w zakresie pozyskania i energetycznego wykorzystania metanu z kopalń węgla kamienne przyczynia się do ograniczenia emisji metanu do atmosfery, co jest to zgodne z polityką klimatyczną Unii Europejskiej. Zwiększenie odmetanowania kopalń ważne jest również dla bezpieczeństwa pracy górników. Zarekomendowali konkretne kierunki działań dla ograniczenia emisji metanu do atmosfery z odmetanowania w kopalniach czynnych i dla intensyfikacji pozyskania metanu z kopalń zlikwidowanych, uwzględniając aspekty prawne, ekonomiczne i technologiczne.

Praktyczne rozwiązania przedstawiał również Jacek Janas, przedstawiciel Fundacji Śląskie Magazyny Energii, który zaprezentował *„Śląskie Magazyny Energii – ŚME – strategiczny projekt dla bezpieczeństwa energetycznego Polski”*. Celem projektu jest budowa fabryki ogniw akumulatorowych dla magazynów energii. Przekonywał, że magazyny energii sprzyjają niezależności energetycznej, maksymalnemu wykorzystaniu pozyskanej energii, środowisku naturalnemu oraz stabilizacji sieci elektroenergetycznych.

Metan pozyskiwany jest nie tylko z kopalń. Dr Marek Mrówczyński, Przewodniczący Rady Nadzorczej firmy Master – odpady i energia Sp. z o.o., przedstawił prezentację *„Odzysk energii z metanu pochodzącego z odpadów”*. W spółce tej rocznie odzyskuje się ok. 3 mln m³ biogazu z procesu fermentacji odpadów i z odgazowania składowiska, zawierających metan, co pozwala uniknąć emisji tego gazu do atmosfery.

W drugiej części konferencji przystąpiono do dyskusji na temat projektu *Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie redukcji emisji metanu w sektorze energetycznym* oraz jego wpływu na przepisy krajowe. W toku dyskusji prelegenci oraz zaproszeni goście wskazywali na ogromny potencjał gospodarczego wykorzystania metanu, wynikające z tego korzyści ekonomiczne, społeczne i środowiskowe, potrzebę rozwoju nowych technologii z tym związanych oraz konieczność wsparcia w regulacjach krajowych i unijnych. Zarząd Spółki zwracał uwagę członków Parlamentarnego Zespołu ds.

Energetyki oraz Transformacji Energetycznej i Górniczej w Polsce na wielkość pozyskanego metanu ze stacji odmetanowania kopalń, a nie kierowanego do produkcji energii i ciepła, na samoczynnie uwalniany gaz z terenów polikwidacyjnych kopalń już zamkniętych oraz ogromny potencjał metanu możliwego do pozyskania z szybów kopalń, uwalnianego z powietrzem wentylacyjnym.

W trzeciej części konferencji uczestnicy wzięli udział w zwiedzaniu elektrociepłowni Zofiówka (Zakład Jastrzębie-Zdrój) - obiektów zarówno z zewnątrz, jak i ze środka, m.in. instalacji kogeneracyjnej, nastawni cieplnej i niedawno wybudowanych agregatów prądotwórczych.